

Keitelman Gallery

NAM JUNE PAIK BEHIND the SCREEN 07.11.2013 – 18.01.2014

De Keitelman Gallery presenteert een tentoonstelling van de werken van Nam June Paik, een sleutelfiguur uit de kunst van de 20ste eeuw en van wie het historische belang, met betrekking tot de recente evolutie in de kunst en de maatschappij, zich nog aanhoudend doet gelden.

Deze nieuwe expositie volgt op een tentoonstelling die de galerij bijna 20 jaar geleden organiseerde – waarbij zij één van de zeldzame galerijen was die met de artiest tijdens diens leven nauw samenwerkte – en stelt een aantal zeer opmerkelijke stukken tentoon die voornamelijk uit de jaren 1980 en 1990 dateren.

Relaas rond 3 werken

Onder de tentoongestelde werken, en bij wijze van voorbeeld van de krachten die het werk van Paik in het algemeen en met name in deze expositie dragen, wordt men vooreerst geconfronteerd met het belangrijke werk, genaamd:

Musical Clock (1989)

Dit werk profileert zich nu juist als een van de menselijke altaren en waarvoor Paik de gave bezit om deze te bedenken en te ontwikkelen. In het middelpunt van dit werk de klok, hoofd en hart tegelijkertijd, die het ritme van zijn slinger slaat. Deze maat wordt in realtime gefilmd door een camera die er tegenover is geïnstalleerd en waarvan het beeld wordt weergegeven op alle televisieschermen die zich aan de muur ontvouwen. Uitgaande van de klok, ontvouwt zich een uitgebreid netwerk dat nu eens twee grote open armen in een grappige uitdrukking, dan weer een reeks van aderen oproept waar het bloed doorheen stroomt. Dit kunstwerk kan gezien worden als een metafoor van een westerse stad waarvan de entropische, narcistische en productivistische activiteit nooit volledig tot stilstand komt. De tijd van de klok treedt hier op als dirigent: het zit in alle hoofden, iedereen schikt er zich naar om de activiteiten uit te voeren en de dagen te beleven. Het samengaan van de antieke klok en de televisie, recente uitvinding, toont duidelijk de verschillen, opgeroepen door onze samenleving die is voortgekomen uit voorouderlijke grondvesten en wordt meegesleurd in de krankzinnige race van de technologische metamorfose, de vooruitgang.

Cage in a Cage in a Cage (1989)

Paik heeft doorheen zijn traject de kans gehad een aantal zeer creatieve persoonlijkheden te ontmoeten. Onder hen de dichter en musicus John Cage, niet een van de minste. Cage heeft zich tijdens zijn carrière sterk geïnteresseerd voor de oosterse filosofie. Hij is iemand die geprobeerd heeft in de jaren zestig en zeventig bruggen te slaan tussen de westerse en oosterse wereld met de bedoeling een mogelijke samensmelting te bewerkstelligen die deze beschavingen zou kunnen bezielen. Een dergelijke doelstelling kon niet anders dan overeenkomen met die welke Nam June Paik van zijn kant ook nastreefde. Zo heeft Paik van Cage een centraal personage in dit werk gemaakt van wie hij, door middel van absurd humoristische redenering, de vrijheid van geest viert. Als we immers de familienaam van zijn muzikale homoloog letterlijk nemen (die zowel in het Frans als het Engels 'kooi' betekent) toont Paik dat Cage niets wil weten van beperkingen die van aard zouden zijn diens nieuwsgierigheid, diens vervoering, te hinderen. Hij zit evenzoveel gevangen in de kooi als hij erbuiten staat: zijn geest waart overal rond. Het tautologische karakter van de titel (een kooi in een kooi in een kooi) is ook een vorm van lichte spot jegens de conceptuele kunst die vele artiesten vanaf de zestiger jaren heeft bezig gehouden en waarvan de kunst van Paik trouwens volledig doordrenkt is. De conceptuele artiesten hebben zich gebogen over de bestaansvoorwaarden van de kunst, over haar zijnsleer (ontologie) en hebben bijgevolg de zichzelf ondervragende dimensie van de artistieke activiteit benadrukt en de kunst erdoor dichterbij de filosofie gebracht, maar haar ook een beetje van de beweging in het leven, van haar voornaamste en essentiële onderwerp, weggevoerd. Dat is wat Paik ook in zijn werk aanstipt, namelijk door nu juist een figuur - John Cage - te tonen die, anders dan zijn collega's, permanent in symbiose met het leven wist te blijven, met haar onzekerheid, chaos en fundamenteel on-cartesiaanse dimensie.

Keitelman Gallery

Beuys as Indian Chief and TV eyes (1989)

Een ander charismatische figuur waar Paik mee omging en die hij geprezen heeft in zijn werk, namelijk Joseph Beuys, springt als een duveltje uit een doosje uit dit werk tevoorschijn. Beuys die zich tot sjamaanse artiest heeft uitgeroepen, is ook een persoonlijkheid van wie de bezorgdheden overeenkomen met die van Paik, een van zijn grote vrienden. Het is een artiest die zich druk maakte over de politiek, de ecologie, het onderwijs... hij heeft er vooral voor geijverd zich af te zetten tegen de rol die men in het algemeen in de samenleving aan een artiest toekent, maar hij heeft ook en bovenal de nadruk gelegd op de mystieke, bijna occulte dimensie van de kunst, welke de rationalistische samenleving neigt te vergeten. Ook Paik heeft heel aandacht voor deze dimensie. Meer nog, het hevige kinetische karakter van zijn werken verleent ze een rituele dimensie. Er is iets van een zoenoffer in zijn beelden, iets van blinde verering. Zo werd Beuys in dit werk in relatie gebracht met de gekleurde strepen op een televisie waar voor zich een Afrikaans masker opricht, vervuld van een stille, onbewuste spirituele lading...

—

Nam June Paik is tegenwoordig een internationaal erkende artiest. Zijn werken vinden we in de grootste verzamelingen terug. Zijn werk verwerft vanaf de jaren zeventig een internationale bekendheid en wordt vervolgens in talrijke musea in de wereld tentoongesteld. Onder een van de verschillende belangrijke privé-tentoonstellingen die aan hem gewijd werden, vinden we de overzichtstentoonstelling in het Whitney Museum of American Art in 1982, de tentoonstelling in het Metropolitan Museum van Tokyo in 1984, maar ook een dubbele expositie "Video Time, Video Space" in de Kunsthalle van Bazel en Zürich in 1991. Hij werd onder meer de vertegenwoordiger van Duitsland op de biënnale van Venetië in 1993, aan de zijde van Hans Haacke. In het Guggenheim Museum van New York werd in het jaar 2000 een overzichtstentoonstelling gehouden. Meer recent vonden exposities van formaat plaats in 2010 in de Tate Gallery van Liverpool en onlangs nog in het Smithsonian Museum van Washington in 2013.

CONTACT : VALÉRIE PALACIOS – KEITELMAN +32 477 77 53 61